

Reactie VAJN internetconsultatie Migratiepact.

De VAJN is de Vereniging van Asieladvocaten en -juristen Nederland

17 februari 2025

De VAJN heeft kennis genomen voorstellen voor wetswijziging en de Memorie van Toelichting Uitvoerings- en Implementatiewet Asiel- en migratiepact 2026. Graag willen wij in het kader van de openbare consultatie een reactie geven op de voorstellen.

1. Inleiding

Het wetvoorstel betreft de uitvoering en implementatie van negen Europese verordeningen en één richtlijn. Verordeningen mogen niet worden omgezet in Nationale regels, maar zijn rechtstreeks geldig in de lidstaten. Een richtlijn moet wel worden omgezet in nationale wetgeving. Het staat lidstaten ook vrij om gunstigere wetgeving op te nemen dan de richtlijn voorstelt. Met “gunstiger” wordt bedoeld dat de burger meer rechten wordt verleend dan de richtlijn voorschrijft. De tekst van de richtlijn is slechts de minimumnorm. De VAJN hecht er waarde aan dit in het achterhoofd te houden.

Nu het merendeel van de voorliggende Europese regelgeving bestaat uit verordeningen is er beperkte ruimte voor een eigen interpretatie en dus ook voor een advies in het kader van de consultatie. Toch wordt hieronder een aantal voorstellen gedaan waar ook een andere keuze gemaakt kan worden. Daarnaast hebben de verordeningen grote gevolgen voor de uitvoering, met name voor de IND, advocatuur en de rechtspraak. In het kader van deze consultatie willen wij daar graag op wijzen.

De richtlijn die geïmplementeerd dient te worden is de (herziene) Opvangrichtlijn. Deze richtlijn gaat over de voorzieningen voor asielzoekers, maar ook over de mogelijkheden om vrijheidsbeperkende (locatie of geografische aanwijzingen) en vrijheidsontnemende maatregelen (detentie) op te leggen.

2. Van eenstatusstelsel naar tweestatusstelsel

In de aanloop naar deze consultatie is in Nederland al een wetsvoorstel aanhangig om een tweestatusstelsel in te voeren. Op dit moment is nog zo dat ongeacht de reden waarom internationale bescherming wordt gegeven (erkenning als vluchteling of subsidiaire bescherming) er altijd hetzelfde verblijfsrecht wordt toegekend met dezelfde rechten en plichten als het gaat om bijvoorbeeld werk, inburgering, huisvesting en gezinshereniging. Hier is bij de invoering van de Vreemdelingenwet 2000 voor gekozen om het doorprocederen voor een betere status te beëindigen. Dit zou moeten leiden, en heeft ook geleid tot minder procedures bij de rechtbank. De Afdeling advisering van de Raad

van State heeft op 10 februari geadviseerd over het wetsvoorstel.¹ Evenals eerder de Raad voor Rechtspraak², de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State³ en de Nederlandse Orde van Advocaten stellen zij zich op het standpunt dat de overgang naar een tweestatusstelsel zal leiden tot een forse werkbelasting en extra kosten voor de IND en de rechtspraak, onder meer omdat het zal leiden tot een toename van het aantal procedures.

In de Memorie van Toelichting is de volgende tekst opgenomen:

Waar de Kwalificatierichtlijn op meer punten differentiatie tussen de twee statussen toestond, is een van de doelstellingen van de Kwalificatieverordening juist om de rechten die aan beide statussen zijn verbonden verder te harmoniseren. Tegelijkertijd blijft er op het gebied van de verblijfsduur en het recht op gezinshereniging de mogelijkheid tot differentiatie bestaan tussen de twee statussen.

De belangrijkste consequentie van de invoering van een tweestatusstelsel is dat er strengere voorwaarden kunnen worden verbonden aan de nareis van gezinsleden van subsidiair beschermde die zich nog in het buitenland bevinden op het moment dat de hoofdpersoon een verblijfsvergunning asiel verkrijgt. Dat wordt hierna toegelicht.

De minister doet voorkomen dat de nieuwe Kwalificatieverordening geen andere mogelijkheid biedt dan het invoeren van een tweestatusstelsel. Dat is onjuist. Dit zal hieronder nader worden uitgelegd.

Het kernbegrip in de Kwalificatieverordening is “internationale bescherming”. Dit begrip is gedefinieerd in art. 3 onder 3 Kwalificatieverordening: “internationale bescherming”: de vluchtelingenstatus of de subsidiairebeschermingsstatus. Op het moment dat er bescherming wordt verleend is de betrokkene “een persoon die internationale bescherming geniet”. Ook in de andere verordeningen is dit het kernbegrip. De Kwalificatieverordening en de Procedureverordening schrijven nergens voor dat er een onderscheid **moet** worden gemaakt tussen een vluchtelingenstatus en een status als subsidiaire beschermde. Dit wordt wel gesuggereerd in de Memorie van Toelichting maar is niet juist. Dat betekent dat de nieuwe verordeningen de ruimte houden om het thans in Nederland geldende éénstatusstelsel te handhaven. Sterker, de hierboven geciteerde doelstelling van de Kwalificatieverordening om te komen tot meer harmonisatie van de rechten die aan beide statussen zijn verbonden wijst ook in de richting van een

¹ <https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/februari/adviezen-asielnoodmaatregelen-tweestatus/#:~:text=De%20Afdeling%20advisering%20maakt%20verschillende,worden%20toegepast%20in%20de%20praktijk.>

² <https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Raad-voor-de-rechtspraak/Nieuws/Paginas/Ook-in-aanvullend-advies-uit-Rechtspraak-zorgen-over-wetgeving-asielmaatregelen.aspx>

³ <https://www.raadvanstate.nl/publicaties/consultaties/wetsvoorstellen-tweestatusstelsel-en/>

éénstatusstelsel. Gelet op de hierboven genoemde adviezen verdient dat ook de voorkeur.

Gelet op de vele nadelen die er zijn in de uitvoering en het feit dat er geen verplichting is tot het invoeren van een tweestatusstelsel adviseren wij dan ook om het huidige systeem waarbij er één status is voor personen die internationale bescherming hebben gekregen (in Nederland: de verblijfsvergunning asiel) te handhaven.

3. Beperking nareis

Indien er een tweestatusstelsel wordt ingevoerd kan er een onderscheid worden gemaakt bij de aanvraag voor nareis tussen een vluchteling en een subsidiair beschermde. Art. 12 van de Gezinsherenigingsrichtlijn geeft de mogelijkheid om ten gunste van Verdragsvluchtelingen af te wijken van de algemene regels voor gezinshereniging. In art. 8 van de Gezinsherenigingsrichtlijn is opgenomen dat er van de gezinshereniger een wachttermijn van 2 jaar legaal verblijf op het grondgebied kan worden geëist voordat hij om gezinshereniging kan verzoeken. In de MvT wordt dit uitgelegd als *twee jaar zijn verstreken gerekend vanaf de datum waarop de asielaanvraag van de vreemdeling met subsidiaire bescherming is ingewilligd* (p. 17 MvT). Deze uitleg is ons inziens onjuist. De verblijfsvergunning asiel, ook voor subsidiair beschermde, wordt verleend met ingang van de datum van de aanvraag, dus met terugwerkende kracht. Op het moment dat invulling wordt gegeven aan art. 8 Gezinsherenigingsrichtlijn zou dat betekenen dat er twee jaar verstreken moeten zijn vanaf de ingangsdatum van het verblijfsrecht. In art. 44 lid 2 Vw2000 is opgenomen dat de ingangsdatum van de verblijfsvergunning asiel de datum is waarop de aanvraag is ontvangen. In de MvT wordt geen wijziging van art. 44 lid 2 Vw2000 voorgesteld. Ons inzien betekent dit dat voor de berekening van de wachttijd de datum van het verzoek om internationale bescherming moet worden gehanteerd.

4. Rechtsbijstand

In de MvT is met betrekking tot eventuele wetswijzigingen op het gebied van de rechtsbijstand het volgende opgenomen:

De taken, verplichtingen en bevoegdheden van de juridisch adviseur, counselor, rechtsbijstandverlener en de wettelijk vertegenwoordiger vloeien rechtstreeks voort uit de Procedureverordening en de Asiel- en migratiebeheerverordening. Daar worden in onderhavig wetsvoorstel geen uitvoeringsregels voor gesteld.

Gelet op het belang van goede rechtsbijstand voor de verzoeker en de situatie dat er een onderscheid gemaakt kan worden gemaakt in rechtshulpverlening in de administratieve fase en de beroepsprocedure vinden wij het niet verstandig dat hier geen uitvoeringsvoorstellen voor zijn gedaan.

In de Procedureverordening en de Kwalificatieverordening wordt een onderscheid gemaakt tussen de administratieve fase waar moet worden voorzien in juridische counseling en de beroepsprocedure waarin moet worden voorzien in kosteloze rechtsbijstand. In Nederland kan krachtens de Wet op de Rechtsbijstand kosteloze rechtshulp in beroep alleen worden geboden door advocaten.

Dit is conform de voorganger van de Procedureverordening: de Procedurerichtlijn. Nederland heeft bij de implementatie van die richtlijn ervoor gekozen om ook kosteloze rechtsbijstand in de aanvraagfase aan te bieden. Dit leidt namelijk tot gestroomlijndere procedures, voorkomt communicatieproblemen en het bevordert en verbetert de kwaliteit van het proces. In dat kader verwijzen wij naar de het rapport van de Onderzoekscommissie langdurig verblijvende vreemdelingen zonder bestendig verblijfsrecht waar de commissie op p. 57 concludeert⁴:

Investeer in een zorgvuldige behandeling van een eerste asielaanvraag. Dat beperkt vertraging bij beroeps-,vervolg- en vertrekprocedures. Handhaaf daarom de rechtsbijstand voorafgaande aan de start van de achtdaagse Algemene Asielprocedure en de onpartijdige informatievoorziening aan asielzoekers. Het is belangrijk dat de eerste beslissing op een asielverzoek goed is. Daarbij hoort dat alle relevante redenen van de asielzoeker voor zijn aanvraag in Nederland zijn meegewogen.

In de voorliggende verordeningen (Procedureverordening, Kwalificatieverordening en Asiel- en Migratiebeheerverordening) wordt gesproken over juridische counseling die moet worden aangeboden in de aanvraagfase (zie bijvoorbeeld art. 19 Procedureverordening en art. 21 Asiel en Migratiebeheerverordening). Dit begrip wordt beperkt ingevuld. Het moet gaan om een door het nationale recht als zodanig erkende of toegelaten juridisch adviseur. Recentelijk is besloten om de subsidie van Vluchtelingenwerk te korten en is er een wetvoorstel gedaan om de rechtsbijstand in de aanvraagfase te beperken. Dat laat de vraag open wie deze juridische counseling dan moet gaan doen. Het is zorgelijk dat in de MvT, die ook gaat over de uitvoering, hier geen aandacht voor is.

De juridische counselor krijgt veel verantwoordelijkheden in de asielprocedure en het is belangrijk dat dit tijdig geborgd wordt. Zo wordt de juridisch counselor onder andere betrokken bij de volgende stappen:

- Inhoudelijk voorbereiden van de aanvraag (art. 12 Procedureverordening)
- Toegang tot het dossier (art. 18 lid 1 Procedureverordening)
- Toegang tot gesloten ruimtes zoals detentiecentra en transitzones (art. 18 lid 3 en art. 30 lid 3 Procedureverordening)

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/06/04/onderzoekscommissie-langdurig-verblijvende-vreemdelingen-zonder-bestendig-verblijfsrecht>

- Eventueel begeleiden van minderjarigen in de procedure (art. 33 lid 1 Procedureverordening)
- Overleg over aangelegenheden die gaan over welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van het asielverzoek (art. 21 lid 1 Asiel- en Migratiebeheerverordening)
- Verstrekken van informatie over de criteria en de procedures welke lidstaat verantwoordelijk is (art. 21 Asiel- en Migratiebeheerverordening)
- Bijstand met betrekking tot het verstrekken van informatie die kan helpen welke lidstaat verantwoordelijk is (art. 21 Asiel- en Migratiebeheerverordening).
- De lidstaten kunnen bepalen dat zij de persoon zijn die kennis neemt van de beslissing in plaats van de betrokken persoon (art. 42 lid 3 Asiel- en Migratiebeheerverordening).

Dit zijn veel verantwoordelijkheden met mogelijk grote consequenties voor de asielzoeker. Daar komt bij dat zeker in de Asiel- en Migratiebeheerverordening het beroep, waar dan wel een advocaat bij betrokken is, beperkt wordt. Een besluit dat in het kader van de Asiel- en Migratiebeheerverordening genomen wordt kan alleen worden getoetst op de vragen of de verzoeker in de lidstaat waaraan wordt overgedragen een risico loopt op een onmenselijke behandeling; of er na het overdrachtsbesluit omstandigheden zijn die bepalend zijn voor de juiste toepassing van de verordening; of dat er inbreuk is gemaakt op de rechten van een minderjarige of kwetsbare persoon (art. 43 lid 1 Asiel- en Migratiebeheerverordening). Dat betekent dat fouten en omissies in de aanvraagfase meestal niet meer hersteld kunnen worden in beroep.

Daarnaast maakt de VAJN zich nog om andere redenen zorgen over de effectiviteit en continuïteit van de rechtsbijstand.

Op het moment dat een advocaat pas in de beroepsfase betrokken wordt bij de zaak, zal de rechtsbijstand tijdens de beroepsfase meer tijd kosten dan nu het geval is. Dit staat op gespannen voet met de gewenste stroomlijning van de procedures. In de huidige situatie is het zo dat een advocaat een zaak meeneemt vanuit de aanvraagfase en er al een wisseling van argumenten heeft plaatsgevonden door middel van het voornemen en de zienswijze. Dat zorgt er ook voor dat de zaak afgebakend is en het asielrelaas bekend is bij de advocaat. Dit gaat veranderen met de nieuwe voorstellen. Een advocaat zal zich volledig moeten inlezen in het dossier en om te beginnen de gehoren moeten gaan bespreken. Het is een illusie om te denken dat de gehoren foutloos zijn. Asielzoekers maken vergissingen, tolken maken fouten en ook IND-medewerkers maken fouten. Dat is inherent aan mensenwerk. Om deze reden kan niet zomaar van de juistheid van het gehoorverslag worden uitgegaan en zal dit besproken moeten worden. Vervolgens zal er nog bewijsmateriaal en nadere onderbouwing van de zaak nodig zijn. Dit zijn werkzaamheden die nu in de aanvraagfase worden gedaan door de advocaat. Zo lang niet duidelijk is hoe de juridische counseling georganiseerd gaat worden kan er niet vanuit worden gegaan dat dit in de toekomst ook gaat gebeuren in de aanvraagfase. Daar

tegenover staan de korte termijnen die aan de rechtbanken worden opgelegd om een zaak te behandelen: 23 weken in de standaardbehandeling, 4 weken in de verkorte procedure en 6 weken in de asielgrensprocedure. Dit gaat een enorme druk geven op de agenda's van de rechtbank en de advocatuur.

Een bijkomend probleem hierbij kan worden dat de Opvangrichtlijn de mogelijkheid geeft om beperkende maatregelen op te leggen als er sprake is van een risico op onderduiken bij zaken die in het kader van de Asiel- en Migratiebeheerverordening worden afgedaan. In de praktijk zal dat het merendeel van de zaken zijn. In de MvT wordt aangenomen dat er bij al deze zaken in beginsel een risico op onderduiken zal zijn. We verwijzen in dit kader naar p. 44 alinea 2 laatste zin van de MvT:

Indien de vreemdeling onder de Asiel- en migratiebeheerverordening valt, brengt dit met zich mee dat de vreemdeling zich eerder heeft onttrokken aan het overheidstoezicht, en dat er dus in beginsel sprake is van een onderduikrisico.

De beperking kan inhouden dat de asielzoeker opgedragen wordt in de opvanglocatie te verblijven en dat hij niet mag reizen. Zie in dat kader art. 9 Opvangrichtlijn. Er kan toestemming worden verleend om te reizen, maar die beslissing is aan de lidstaat. Alleen voor bezoeken aan de autoriteiten en de rechtbank hoeft geen toestemming te worden verleend. Een bezoek aan de advocaat staat hier niet bij. Onduidelijk is in hoeverre de regering gebruik gaat maken van deze mogelijkheid. Deze zullen worden uitgewerkt in de Wet Terugkeer en vreemdelingenbewaring die nog in consultatie is. Mocht er ruim gebruik worden gemaakt van deze mogelijkheid dan vergt dat inspanningen op het gebied van het regelen van spreekkamers op de opvanglocaties waar de advocaat met de cliënt kan overleggen. Daarnaast wordt de belasting van de advocatuur daardoor nog hoger.

Ook zijn er in de verschillende verordeningen en de Opvangrichtlijn beperkingen opgenomen die we in Nederland in geen enkele rechtsgebied kennen. Lidstaten kunnen de rechtsbijstand beperken in de tijd en duur (zie art. 19 lid 4 Procedureverordening) en er kan worden bepaald dat deze kan worden beperkt als het beroep geen reële kans van slagen heeft (zie bijvoorbeeld art. 43 lid 5 Asiel- en Migratiebeheerverordening en art. 17 Procedureverordening). In de Memorie van Toelichting is opgenomen dat het huidige stelsel zoals vastgelegd in de Wet op de Rechtsbijstand en het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 vooralsnog wordt gehandhaafd. Wij adviseren om het stelsel op dit punt te handhaven. Dit past ook in het streven genoemd in de MvT op p. 6 om zoveel mogelijk bij bestaande systematiek aan te sluiten.

Een ander punt van zorg is het feit dat in zaken waarin een overdrachtsbesluit genomen is de opvang onmiddellijk beëindigd wordt (art. 21 Opvangrichtlijn). Dat betekent dat vóórdat er een advocaat in beeld is, de asielzoeker al uit de opvang is. Dit maakt het lastig om asielzoekers aan advocaten te koppelen en voor een advocaat lastig om contact te krijgen en behouden met de cliënt. Dit kan het recht op een effectief rechtsmiddel in de weg zitten.

Over het einde van de opvang in deze gevallen zal hieronder nader worden ingegaan.

Op dit moment wordt de rechtsbijstand in de administratieve fase verzorgd door de advocatuur. De VAJN stelt voor om dat zo te behouden. De kwaliteit en expertise die nodig is voor een goede begeleiding in de administratieve fase is al aanwezig. Deze gaan verloren op het moment dat de advocatuur uit de administratieve fase wordt gehaald. Daarnaast biedt de huidige situatie waarbij de administratieve fase wordt gedaan door de advocatuur mogelijkheden om de kwaliteit, integriteit en expertise te monitoren. Daar zijn alle instrumenten al voor aanwezig in de vorm van kwaliteitstoetsing, intervisie en (tucht)klachtprocedures.

5. Einde opvang na overdrachtsbesluit

In art. 21 van de Opvangrichtlijn is opgenomen dat de opvang van een asielzoeker wordt beëindigd op het moment dat zij in kennis zijn gesteld van het besluit dat zij zich naar een andere lidstaat moeten begeven voor de behandeling van het asielverzoek. Dit kan leiden tot de onwenselijke situatie dat asielzoekers tijdens de beroepsprocedure over hun overdracht op straat moeten bivakkeren en gaan rondzwerven. In de MvT is geen voorstel voor implementatie van dit artikel opgenomen. Dat betekent dat wij ervan uitgaan dat art. 21 Opvangrichtlijn ongewijzigd zal worden toegepast. Wij achten het wenselijk dat in de Nederlandse wetgeving een gunstigere bepaling wordt opgenomen waarbij aansluiting wordt gezocht bij art. 68 van de Procedureverordening waarin is bepaald dat de gevolgen van het terugkeerbesluit automatisch worden geschorst zolang er toestemming is om te blijven.

Mocht hier niet voor worden gekozen dan is het volgende van belang. Op grond van art. 29 lid 1 Opvangrichtlijn staat beroep open tegen alle beslissingen waarbij de opvang wordt ingetrokken. Een keuze zou kunnen zijn om bij het overdrachtsbesluit tevens de beslissing te nemen dat de opvangvoorzieningen worden beëindigd, waar het beroepschrift zich dan ook tegen richt, eventueel met indiening van een voorlopige voorziening. De rechtbank kan dan in de voorlopige voorziening procedure een voorlopig oordeel geven over de rechtmatigheid van het overdrachtsbesluit en de beslissing om de opvang te beëindigen. Zolang die beslissing er niet is moet het worden toegestaan om in de opvang te blijven. Dit geeft de verzoeker tijd om met de advocaat te overleggen en zijn zaak te onderbouwen. Bovendien voorkomt het dat asielzoekers van de een op de andere dag op straat komen te staan, eventueel met minderjarige kinderen. Het is ook een belang van openbare orde om dit te voorkomen.

6. Vertegenwoordiging van minderjarigen

De VAJN maakt zich zorgen over het voorstel om ook minderjarigen in de aanvraagfase niet te voorzien van rechtsbijstand. In de verschillende verordeningen wordt deze taak neergelegd bij de juridische vertegenwoordiger van de minderjarige. In de praktijk zal dit

de voorgd van Nidos zijn die door de rechtbank wordt aangewezen als de juridisch vertegenwoordiger. In de Procedurerichtlijn is veel aandacht voor de belangen van de minderjarige, wat is toe te juichen. Er staan echter ook een aantal zaken in waar in de uitvoering problemen kunnen ontstaan. Zo zijn er korte termijnen voor het aanstellen van de vertegenwoordiger (uiterlijk 15 dagen, zie art. 23 lid 2 Procedureverordening). De vertegenwoordiger heeft een belangrijke rol in de procedure, zeker als er in de aanvraagfase geen advocaat betrokken is. Zo moeten zij:

- informatie over de procedure verstrekken
- de minderjarige bijstaan bij een leeftijdsonderzoek
- de minderjarige informatie verstrekken en bijstaan in procedures in het kader van de Asiel- en Migratiebeheerverordening (art. 23 lid 6 Procedureverordening)
- bijstaan bij de voorbereiding van het persoonlijk onderhoud (art. 23 lid 8 onder e Procedureverordening)

Dit is een aanzienlijke verzwaring van het huidige takenpakket, waarvoor Nidos niet de benodigde kennis en ervaring heeft. Daar bovenop bepaalde Procedureverordening dat door één vertegenwoordiger niet meer dan 30 minderjarigen mogen worden bijgestaan. De VAJN stelt voor dat er goed gemonitord gaat worden dat iedere minderjarige de vereiste bijstand ook krijgt.

7. Onbepaalde tijd

In de MvT is opgenomen dat het handhaven van de verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd niet langer mogelijk is onder het Pact. Wij menen dat het Pact geen belemmeringen biedt voor het handhaven van de verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd.

8. Verkorten beroepstermijn naar twee weken

Het Pact geeft in de standaardprocedure de mogelijkheid voor een beroepstermijn van één maand⁵. In de MvT is opgenomen dat zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de huidige systematiek. De huidige beroepstermijn bedraagt 4 weken. Voor ons is niet duidelijk waarom nu gekozen wordt voor een termijn van twee weken. In de nieuwe situatie stapt een advocaat blanco in de zaak als de administratieve procedure wordt gedaan door een juridisch counselor. Dat betekent dat binnen een termijn van twee weken een dossier eigen moet worden gemaakt, de asielzoeker gesproken moet worden en een beslissing moet worden genomen over het doorzetten van het beroep. Ons inziens zal dit ertoe leiden dat er eerder voor gekozen zal worden om het beroep door te zetten, daar waar dat nu niet altijd gebeurt. Dit draagt niet bij aan efficiënte en korte procedures.

⁵ Art. 67 lid 7 Procedureverordening

9. Enkele praktische zaken

a)

In art. 36 lid 3 van de Procedureverordening is het volgende opgenomen:

De verzoeker wordt schriftelijk in kennis gesteld van het resultaat van de beslissing en van de wijze waarop een beslissing tot afwijzing van een verzoek als niet-ontvankelijk, ongegrond of kennelijk ongegrond ten aanzien van de vluchtelingenstatus of de subsidiairebeschermingsstatus, dan wel als impliciet ingetrokken, kan worden aangevochten. Die informatie kan worden verstrekt in het kader van de beslissing over een verzoek om internationale bescherming. Indien de verzoeker niet wordt bijgestaan door een juridisch adviseur, wordt die informatie verstrekt in een taal die de verzoeker begrijpt of redelijkerwijs kan worden geacht begrijpen.

Dit betekent dat wanneer er geen gemachtigde is, de beslissing in de taal van de verzoeker bekend zal moeten worden gemaakt. Dat mag niet in het Nederlands. Alleen wanneer er wel sprake is van een juridisch adviseur die de verzoeker wettelijk vertegenwoordigt kan de beslissing uitsluitend in het Nederlands worden overhandigd (lid 4). Naar onze mening ligt hier een extra argument om asielzoekers in de eerste fase wel te voorzien van rechtsbijstand.

b)

In art. 7 lid 6 Opvangrichtlijn is voor de asielzoeker de verplichting opgenomen om een adres, telefoonnummer en emailadres achter te laten. Nu de communicatie rechtstreeks via de asielzoeker gaat lopen en niet via de advocaat is dit uitermate relevant. Wij vragen ons wel af hoe wordt omgegaan met de situatie dat iemand geen mobiele telefoon heeft en dus geen telefoonnummer of (toegang tot een) emailadres heeft. Wordt deze dan van overheidswege verstrekt?

c)

Op het moment dat de beschikking aan de verzoeker zelf wordt uitgereikt zal er ook zeer korte termijn een advocaat moeten worden gezocht om beroep in te stellen. De vraag is of de Raad voor Rechtsbijstand hiertoe in staat is. Daar komt bij dat een aangezochte advocaat in een zeer kort tijdsbestek, wellicht zelfs zonder enige kennis van het dossier te hebben, een beslissing moet nemen over het wel of niet doorzetten van het beroep. Wordt het dossier dan voorafgaand aan het indienen van het beroep door de Raad voor Rechtsbijstand aan de advocaat verstrekt? Moet de advocaat dan zelf contact op nemen met de juridisch counselor? De VAJN is bang dat hier kostbare tijd verloren gaat en er

asielzoekers niet de hulp zullen krijgen die ze verdienen omdat op basis van onvoldoende informatie een beslissing moet worden genomen over beroep instellen of niet.

Namens het bestuur van de VAJN

[Redacted signature]

[Redacted name]